

Č. j.40/ 2023

**Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Mateřské školy Horní Maršov s názvem:
KRAKONOŠOVA ZAHRÁDKA POZNÁNÍ
představuje základní pedagogický dokument výchovné a vzdělávací
práce školy.**

Jeho sestavení vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vypracoval: Kolektiv mateřské školy jako vlastní program.

Platnost: od 1. 9. 2023

Aktualizace ŠVP PV proběhla na pedagogické poradě 27. 8. 2024.

OBSAH ŠVP:

1. Identifikační údaje o mateřské škole
2. Obecná charakteristika školy - filozofie mateřské školy
3. Podmínky vzdělávání
  - Věcné podmínky
  - Životospráva
  - Psychosociální podmínky
  - Organizace vzdělávání
  - Řízení mateřské školy
  - Personální a pedagogické zajištění, povinnosti učitele MŠ, pedagogické zásady
  - Spoluúčast rodičů
  - Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP
  - Podmínky vzdělávání dětí nadaných
  - Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
  - Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
4. Organizace vzdělávání
  - Přijímací řízení
  - Individuální vzdělávání
5. Charakteristika školního vzdělávacího programu
  - Zaměření školy
  - Dlouhodobé cíle
  - Formy, metody práce
  - Zajištění průběhu vzdělávání dětí se SVP
  - Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém
8. Přílohy ŠVP

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE:

Základní škola a Mateřská škola, Horní Maršov, okres Trutnov

Zřizovatel: Obec Horní Maršov
Adresa školy: Malá ulička 89,
542 26 Horní Maršov

IČO : 49290266

DIČ: CZ49290266

Telefon: 499 874 173 (ZŠ)
604 546 887 (MŠ)

E-mail: skola@zshornimarsov.cz
ms.hornimarsov@seznam.cz

Provoz školy: 6.30 hod. – 16.30 hod.

Počet tříd: 2

Maximální kapacita školy: 50 dětí

Zaměstnanci školy:

Ředitelka školy: Mgr. Eva Hloušková

Zástupkyně ředitelky pro MŠ: Bc. Alice Havlíková

Učitelé:

Třída Motýlci- Bc. Alice Havlíková, Sára Neumanová, DiS.

Třída Ježečci- Zuzana Bílá, DiS., Jana Kenisová

Uklízečka: Věra Balcarová

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY:

Mateřská škola v Horním Maršově byla v postavená v roce 1920. Původní majitel byl místní lékař. Po roce 1948 byla vila upravena pro potřebu mateřské školy.

V této podobě fungovala jako dvoutřídní mateřská škola do roku 1988.

V říjnu 1988 byla mateřská škola přestěhována do nového moderního komplexu budov, který byl za tímto účelem v obci postaven. Postupně se nová mateřská škola stávala se svojí kapacitou pro 60 dětí velmi nákladnou pro obec a pro provoz nadbytečně velikou. Původní vilu zrekonstruovali a 1. 9. 1993 se mateřská škola vrátila zpátky a fungovala do 31. 8. 2011 jako jednotřídní mateřská škola s počtem 24 dětí. Od 1. 9. 2011 se mateřská škola přestěhovala do zrekonstruovaných prostor v budově základní školy a nový školní rok se zahájil se dvěma třídami.

Prostory pro děti jsou v přízemí budovy základní školy. Mateřská škola funguje jako dvoutřídní s celodenním provozem. Kapacita je stanovena pro 50 dětí. Třídy jsou heterogenní. Každá třída má společnou třídu s hernou. Ložnice je samostatná a společná pro obě třídy. Třída Motýlků je věkového složení dětí od 2,5 – 4 roky, třída Ježečků je věkového složení od 4– 6 let. O děti pečují 4 učitelé. Úklid zajišťuje paní uklízečka ze základní školy. Jídelnu máme společnou se ZŠ. V blízkosti budovy je zahrada s pískovištěm a herními prvky. Zahrada je oplocená a uzamčená.

Ve vzdělání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání přirozenou cestou, prostřednictvím prožitků, praktických zkušeností a dovedností. Personál školy je laskavý a vytváří tak podnětné prostředí, aby se zde děti cítily spokojeně a bezpečně.

Velkou péčí věnujeme spolupráci s rodiči, kteří se mohou zapojovat do našich akcí a činností. Máme zájem o jejich podněty i připomínky. Adaptaci dětí přizpůsobujeme jejich potřebám a individualitě dětí.

Nabízíme standartní a nadstandartní péči o všechny děti. Plavecký výcvik pro předškolní děti probíhá v krytém bazénu v Trutnově. Dále nabízíme hudební kroužek s logopedickou prevencí, angličtinu, individuální logopedickou prevenci, Děti na startu, divadelní představení v MŠ. Slavíme všechny důležité svátky během roku. Pořádáme poznávací výlety do okolí, akce pro rodiče s dětmi, kulturní programy pro občany obce. Spolupracujeme se základní školou, s ekologickou skupinou SEVER, s KRNAPEM. Naše mateřská škola je zapojena do dlouhodobého státního programu EVVO, projektu sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou „MRKVIČKA“.

FILOSOFIE MATEŘSKÉ ŠKOLY:

Filozofií všech zaměstnanců naší mateřské školy je vést děti k samostatnosti, rozvíjet u dětí zdravé sebevědomí, lásku k lidem a k přírodě. Respektujeme osobní individuality jednotlivých dětí. Vytváříme podnětné prostředí rodinného typu a prostředí založeného na vzájemné důvěře, úctě a spolupráci mezi všemi v mateřské škole.

Mateřská škola je místem, kde se děti učí kamarádství a přátelství. Učíme děti přijímat se navzájem, spolupracovat, pomáhat si, učit se, prosazovat své zájmy, ale i respektovat druhého kamaráda. Pomáháme dětem najít si své místo mezi ostatními vrstevníky.

Učíme je poznávat, přemýšlet, tvořit a radovat se. Nabízíme dětem dostatek volného pohybu.

Hlavním záměrem je vzdělávání dětí přirozenou cestou, tzn. prostřednictvím prožitků, praktických zkušeností a experimentů, rozvíjíme fantazii a představivost. Přejeme si, aby děti odcházely se zajímavými prožitky a těšily se na další den v mateřské škole.

V průběhu předškolního vzdělávání vytváříme u dětí základy celoživotního vzdělávání podle jejich individuálních schopností. Ve své práci využíváme smyslové vnímání jako základ přirozeného poznávání a pochopení živé i neživé přírody. Řízené a spontánní aktivity jsou vyváženě zařazované do denního režimu. Pracujeme ve skupinách, ve dvojicích, individuálně i kolektivně. Cíle plníme praktickými činnostmi a prožitky dětí. K naplnění cílů využíváme prostory školy, zahrady, pobytu v přírodě, ale i v obci. Snažíme se naučit děti žít v sounáležitosti s přírodou a chránit ji.

Věříme, že když budou v mateřské škole spokojené děti, budou spokojeni i jejich rodiče a následně i my zaměstnanci.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ:

Věcné podmínky

Mateřská škola se od srpna 2011 nachází v přízemí pravého křídla základní školy. Hned u vchodu máme společnou šatnu se šatními skříňkami.

K dispozici máme dvě třídy. V každé třídě mají děti hrací koutky, stolky, židličky a koberec. Každá třída má svoji umývárnu s toaletami (5 umyvadel a 5 WC). Na věšácích pod svojí značkou mají děti každý vlastní ručník, oddělený přepážkou.

Společnou máme ložnici, která je využívána i jako tělocvična a v části místnosti máme koutek s televizí, videem a DVD přehrávačem.

Na svačinky a obědy docházíme do školní jídelny, kde máme svoje stoly a židle. Od prostor školy jsme odděleni protipožárními dvoukřídlými dveřmi. Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které vyhovují skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek, koutky, nastálo umístěná lehátka, zdravotně hygienická zařízení, dětské toalety, umývárny se směšovacími bateriemi. Vybavení hračkami a pomůckami odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně obnovováno. Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti viděly, mohly si je samostatně vybrat a naučily se je ukládat. Interiér školy je vyzdoben dětskými pracemi, které se pravidelně obměňují a doplňují. Jsou přístupné rodičům ve formě nástěnek a výstav prací.

Všechny vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

V areálu školy máme oplocenou a uzamčenou zahradu s pískovišti, hracími prvky a domečkem na hračky. Zahrada je zastíněna vzrostlými stromy.

Životospráva

Strava je vyvážená a plnohodnotná, připravena dle platných norem a předpisů, denně je do jídelníčku zařazováno ovoce a zelenina. Mezi jídly máme dostatečné intervaly, nejméně tři hodin, děti do jídla nenutíme. Polévku naléváme u stolu z polévkových mís, děti si rozhodují o množství a samy si chodí pro druhé jídlo k okénku a rozhodují si o velikosti porce. Do jídla děti nenutíme, ale motivujeme je k tomu, aby jídlo ochutnaly. Kvalitu stravování a sestavování jídelníčku má na starosti vedoucí školní jídelny. Pobyt v jídelně máme časově oddělený od žáků ZŠ. Je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který lze dle aktuální situace přizpůsobit. Dbáme na to, aby děti měly celý den k dispozici pitný režim.

Ve třídě je stoleček s konvicí a na věšácích pod svojí značkou mají děti hrníček. Děti vedeme k samoobslužnému stolování a zároveň jsou vedeny ke slušnému chování v době jídla. Jídelníčky jsou pravidelně vyvěšovány v šatně. Je zajištěn každodenní pobyt venku, kde mají děti dostatek prostoru pro pohybové aktivity na školní zahradě, obecním hřišti, ale i ve volné přírodě. Délka a pravidelnost pobytu venku je přizpůsobována počasí, které je ovlivňováno horským podnebím. Každé dítě má svůj ručník, hřeben, postýlku a v šatně označenou skříňku. Ručníky se mění jedenkrát týdně, podle potřeby častěji. Ložní prádlo se převléká jednou za 3 týdny a podle potřeby.

V uspořádání dne respektujeme individuální potřeby dětí, jak aktivity, tak i odpočinku. Děti se do spánku nenutí. Do postýlek odcházejí děti společně, kde podle potřeby usínají nebo odpočívají. Dětem, které neusínají, je nabídnuta náhradní aktivita. Předškoláci mají náhradní program ve třídě. Děti vedeme k ohleduplnosti k ostatním spícím dětem. Teplota v místnostech je dle norem, větráme průběžně dle potřeby.

Psychosociální podmínky

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby děti byly spokojené a bez problémů se zapojily do kolektivu dětí. Nově přichozím dětem nabízíme adaptaci dle jejich individuálních potřeb, respektujeme potřeby dětí v průběhu celého dne. Děti mají volnost a osobní svobodu podloženou pravidly, které spoluutváří s pedagogy. Vedeme je ke spolurozhodování a odpovědnosti, ke kamarádství v celém kolektivu dětí. Povzbuzujeme a chválíme děti při sebemenším úspěchu či pokroku v jejich vývoji. Snažíme se o vzájemnou pomoc, podporu, ohleduplnost, zdvořilost vůči sobě i dospělým. Snažíme se ovlivňovat děti prosociálním směrem a předcházet tak narůstající agresivitě mezi dětmi. Denní řád je flexibilní a může se přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Děti nejsou přetěžovány, mají možnost kdykoliv odpočívat a odmítnout nabízenou činnost. Rodiče mohou po domluvě své dítě přivést a odvést z MŠ v průběhu celého dne.

Organizace vzdělávání

Při nástupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim ve spolupráci se zákonnými zástupci. Adaptační režim si učitelé se zákonnými zástupci dohodnou individuálně tak, aby dítě nebylo zbytečně zatěžováno stresem a spěchem.

Po příchodu do mateřské školy probíhá individuální přivítání s jednotlivými dětmi. Děti se zapojují do nabízených činností podle vlastního přání, pracují svým tempem. Mají dostatek času i prostoru pro spontánní hry, ke kterým se mohou podle svého zájmu vracet. Mají možnost určitý čas vystavovat svoje výrobky ve třídě i na určených místech. Děti mají možnost účastnit se, ale i neúčastnit se činností dle vlastní potřeby.

Učitelé svou denní nabídku činností pravidelně plánují a připravují tak, aby měly předem připravené pomůcky pro všechny děti. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na aktuální situace a individuální potřeby dětí. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážen. Veškeré aktivity a podmínky jsou utvořeny tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě, samostatnosti a experimentování. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, plně respektují jejich individuální vzdělávací schopnosti a možnosti. Vytvářejí podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Plánování nabízených činností vychází z potřeb, zájmu a možností dětí, je v souladu s RVP PV a ŠVP PV, z aktuálních možností a příležitostí. Děti mají v mateřské škole dostatek soukromí. Spojování tříd probíhá od 15 hod.

Organizace dne v MŠ:

6.30 - 8.35 hod.

- příchod dětí, ranní hry dle volby a přání dětí
- cílené a spontánní učení ve skupinkách i individuálně
- individuální péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami
- komunikativní kruh - přivítání, procvičování orientace v čase, básničky
- ranní cvičení (relaxační, protahovací, jóga)

8.35 – 11.30 hod.

- hygiena, svačina
- didakticky cílené činnosti
- hra dle volby dětí
- záměrné a spontánní učení ve skupinkách i individuálně
- pobyt venku (v zimním období se délka pobytu řídí počasím)
- šatna, převlékání dětí
- hygiena

11.30 -16.30 hod.

- oběd – děti mají možnost výběru velikosti porce, přídatku
- odcházení dětí s dopolední docházkou
- hygiena
- odpočinek – četba a poslouchání pohádek
- náhradní aktivity pro předškoláky a nespavé děti
- hygiena, svačina
- odpolední zájmové činnosti (od 15 hod. jsou třídy spojené)
- hry dle výběru dětí
- záměrné a spontánní učení ve skupinkách i individuálně
písničky, básničky, říkadla, pohybové hry, společenské hry
- rozcházení dětí

Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola, Horní Maršov, okres Trutnov.

Ředitelkou školy je Mgr. Eva Hloušková. Zástupkyně ředitelky pro MŠ je Bc. Alice Havlíková.

Ve škole je vytvořen informační systém, v němž jsou vymezeny povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků školy. Společně se snažíme vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Všichni zaměstnanci mají možnost se zapojovat do řízení MŠ, mají ponechán dostatek pravomocí. Zástupkyně ředitelky pro MŠ respektuje názory učitelů, podporuje týmovou práci a spolupráci, zodpovídá za vypracování ŠVP PV a kontrolní a evaluační činnosti školy a současně průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Mateřská škola spolupracuje s rodiči se zřizovatelem a se ZŠ. Dále spolupracujeme s PPP Trutnov, SPC Trutnov, s dětským lékařem a s OSPOD.

Personální a pedagogické zajištění

Na škole pracuje pedagogický kolektiv, který se chová a jedná v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými zásadami a je vázán profesionální mlčenlivostí. V mateřské škole pracují čtyři pedagogičtí pracovníci a jedna provozní na částečný úvazek.

Jedna učitelka má vysokoškolské vzdělání Bc., dvě učitelka mají vyšší odborné DiS., jedna učitelka má středoškolské vzdělání. Všichni učitelé splňují odbornou kvalifikaci. Učitelé se průběžně sebevzdělávají. Studují odbornou literaturu, předškolní časopis Informatorium, účastní se seminářů DVPP a vzdělávacích programů Začít spolu, spolupracují s učitelkami ze ZŠ.

○ **Zaměstnanci mateřské školy:**

Ředitelka školy: Mgr. Eva Hloušková

Zástupkyně ředitelky pro MŠ: Bc. Alice Havlíková

Učitelka: Zuzana Bílá, DiS.

Učitelka: Jana Kenisová

Učitelka: Sára Neumanová, DiS.

Uklízečka: Věra Balcarová

○ **GDPR:**

Zaměstnanci mají právo na přístup k osobním údajům, na opravu a výmaz osobních údajů a právo vznést námitku proti zpracování osobních údajů – vše se řídí směrnicí ředitelky školy k ochraně osobních údajů.

○ **Povinnosti učitele mateřské školy:**

Učitelé mateřské školy zodpovídají za to, že zpracovaný TVP PV vychází ze ŠVP PV a je v souladu s požadavky RVP PV. Nabízené činnosti jsou cílevědomě plánované. Průběžně sledují předškolní vzdělávání dětí a hodnotí jejich výsledky.

Učitelé mají povinnost zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu a výsledky školského poradenského zařízení, s nimiž přišli do styku.

○ **Naše pedagogické zásady:**

- pracovní dobu plně věnují dětem a jejich potřebám
- dbáme, aby atmosféra v kolektivu byla přátelská a děti se tak cítily v bezpečí
- největší prostor ponecháváme spontánní hře
- na práci se svědomitě připravujeme, nabídky pro děti plánujeme zajímavé a poučné
- při plánování dbáme na vyváženost spontánních a řízených činností
- upřednostňujeme prožitkové učení, nabízené činnosti podřizujeme přáním a potřebám dětí
- nasloucháme dětem, jejich přání, usilujeme o vzájemnou důvěru
- jsme pro děti partnerem, upřednostňujeme přirozenou autoritu
- neděláme rozdíly mezi dětmi, všechny děti mají rovnocenné postavení, děti nezesměšňujeme
- nenutíme děti do jídla ani spánku
- podporujeme dětská přátelství, děti chválíme za každý pokrok a úspěch, posilujeme sebevědomí dětí a jejich důvěru ve vlastní schopnosti
- podporujeme zdravý životní styl, jsme dětem příkladem
- spolupracujeme s ostatními učitelkami
- rozvíjíme děti harmonicky ve všech oblastech
- spolupracujeme s rodiči dětí, jednáme vždy taktně a profesionálně, na získané podněty reagujeme
- nabízíme rodičům poradenský servis ohledně výchovy a vzdělávání jejich dětí

○ **Úkoly učitelů v mateřské škole:**

- připravovat podnětné prostředí pro děti
- analyzovat věkové a individuální potřeby dětí a zajišťovat profesionální péči o děti, o jejich výchovu a vzdělávání
- hledat vhodné metody pro vzdělávání dětí
- nabízet dětem příležitosti k poznání a porozumění sobě a všemu kolem sebe
- provádět pedagogickou diagnostiku, hodnotit individuální pokroky dětí v jejich rozvoji učení
- dostatečně stimulovat rozvoj řeči u dětí
- plánovat a provádět individuální výchovně vzdělávací činnost s dětmi, s dětmi se SVP a dětmi s přiznanými podpůrnými opatřeními
- provádět evaluační činnosti, sledovat a posuzovat účinnost vzdělávacího programu, kontrolovat a hodnotit výsledky své práce
- analyzovat vlastní vzdělávací potřeby a naplňovat je sebevzdělávacími činnostmi

Spoluúčast rodičů:

Tato spolupráce je založena na základě partnerství, důvěry, otevřenosti, vstřícnosti, respektu a ochotě spolupracovat.

- rodiče mohou před nástupem svého dítěte navštívit a prohlédnout si prostory mateřské školy
- nabízíme adaptační program pro nastupující děti
- informovanost rodičů je zajištěna formou nástěnek v šatně a ve vestibulu, osobními rozhovory s učiteli, na webových stránkách školy
- na začátku školního roku je uskutečněna informativní schůzka s rodiči, dle potřeby mohou proběhnout další informativní a konzultační schůzky a v červnu probíhá schůzka s rodiči nových dětí

- zapojujeme rodiče do dění ve škole společnými akcemi nebo účastí na školních akcích, umožňujeme rodičům vstup do tříd
- rodiče jsou průběžně informováni o prospívání svého dítěte, společně se domlouváme na postupu při výchově a vzdělání, řešíme nastalé problémy
- chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost, jednáme s rodiči taktně
- rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole i na tvorbě ŠVP PV

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP:

K vytvoření podmínek pro děti se SVP je nutné navázání úzké spolupráce s rodiči. Podmínky pro vzdělávání dětí musí odpovídat individuálním potřebám. Spolupracujeme a využíváme služeb poradenských zařízení. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola, děti se SVP jsou šetřeny příslušným SPC.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou společné pro všechny děti. Při vzdělávání dětí se SVP je potřeba jejich naplňování přizpůsobit tak, aby maximálně vyhovovala potřebám dětí. Důraz bude kladem na společnou realizaci vzdělávacích činností. Vzdělávací oblasti, ve kterých budou děti mít problémy, budou realizovány individuální formou s možností využití speciálních didaktických pomůcek a metod. Individuální přístup se bude týkat logopedické prevence, činnosti zaměřené na smyslové percepci, rozvoj myšlenkových operací a paměťových funkcí. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných:

Nadané dítě bude vyhodnoceno na základě pozorování v běžném provozu MŠ. Ve spolupráci se školským poradenským zařízením vytvoříme IVP, aby byly rozvíjeny konkrétní oblasti dítěte. Rodičům bude doporučena mimoškolní oblast k rozvíjení nadání dětí.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let:

V naší MŠ jsou přijímány děti mladší tří let, pokud to kapacita mateřské školy umožňuje.

Při vzdělávání těchto dětí je věnována zvýšená pozornost adaptaci, rozvíjení sebeobslužných činností, samostatnosti, přijímání pravidel v soužití ostatních v kolektivu.

Pro zajištění podmínek pro vzdělávání dětí ve věku 2-3 let jsou zajištěna bezpečnostní, hygienická, prostorová opatření, podmínky materiální, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. Spolupracujeme s rodinou tak, že vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte. Umožňujeme rodičům pobyt s dítětem při činnostech v mateřské škole. V plné míře akceptujeme vývojovou specifiku dětí. Při plánování činností vycházíme zejména z jednoduchosti, z dostatku času a prostoru pro hru a pohyb dítěte a z podnětnosti. Individuálně podporujeme rozvoj poznávacích procesů, experimentování, podporujeme správný rozvoj řeči.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka:

Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Zřídíme v MŠ skupinu pro jazykovou přípravu v případě, že má 4 a více dětí (max. 8) cizinců, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Cílem je zajistit plynulý přechod dětí – cizinců do základního vzdělávání. Pokud však ředitelka ZŠ posoudí, že i pro jiné dítě by bylo zařazení do skupiny vhodné, může tak učinit (i nad maximální počet 8 dětí), ale nesmí to být na újmu kvality jazykové přípravy.

Návrhy na další úpravu a vylepšení podmínek:

Vzdělávací záměr:

- v případě docházky dítěte rozšířit nabídku činností a metodické vedení
- zajistit vhodné didaktické pomůcky pro rozvoj jazykových dovedností
- prohlubování odborných znalostí a dovedností pedagogických zaměstnanců formou účasti na akreditovaných vzdělávacích seminářích a předávání zkušeností

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ:

V mateřské škole máme děti rozdělené do dvou tříd. Ve třídě Motýlků jsou děti od 2,5 – 4 let věku. Zapsáno je 16 dětí. Pracují s nimi učitelky Bc. Alice Havlíková a Sára Neumanová, DiS.. Ve třídě Ježečků jsou děti od 4 – do 6 let věku. Zapsáno je 18 dětí. Pracují s nimi učitelky Zuzana Bílá, DiS. a Jana Kenisová. Předškolní děti mají povinné vzdělávání od 8.00 hod. do 12.00 hod. v pracovní dny, výjimka je učiněna v období školních prázdnin, kdy neplatí povinnost, ale právo ano. Zákonní zástupci dětí, které MŠ navštěvují povinně, a to poslední rok před nástupem do ZŠ, musí zajistit, aby dítě řádně docházelo do MŠ. Nepřítomnost dětí rodiče omlouvají do omluvných listů dětí. Podrobnější informace obsahuje Školní řád mateřské školy. Rozdělení dětí do tříd provádí zástupkyně ředitelky školy pro MŠ s přihlédnutím k věkovému složení dětí pro daný školní rok.

Pracovní doba učitelů je organizována tak, aby byla při všech činnostech optimální pedagogická péče o děti. Zázemí mají všichni učitelé v kabinetě MŠ.

Podrobná charakteristika tříd je uvedena v TVP. Předávání dětí a jejich vyzvedávání je zajištěno přímým kontaktem s rodiči, nebo jinou oprávněnou osobou, která je uvedena v písemném pověření zákonných zástupců dítěte.

o Přijímání do mateřské školy:

Podmínky a kritéria upravující přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání máme zpracované ve vnitřním předpise. Kritéria jsou zveřejněna současně se zveřejněním termínu přijímacího řízení. Zápis do mateřské školy je stanoven celostátně. Veřejnost je o termínu informovaná na webových stránkách školy, na nástěnce

mateřské školy, na informačních tabulích v obci a informačním kanálu obce.

Přihlášky si rodiče mohou vyzvednout v MŠ nebo stáhnout z webových stránek školy. O přijetí či nepřijetí dítěte do MŠ jsou zákonní zástupci informováni ve správním řízení.

Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání je zpracováno podle § 34 odst. 3 Z č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon). O zařazení dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka školy. Přednostně jsou přijímány všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Do MŠ jsou přijímány děti zpravidla od tří do šesti let. V případě, že kapacita MŠ dovoluje, jsou přijímány děti mladší tří let. Do MŠ mohou být děti přijímány i v průběhu školního roku.

Ředitelka školy může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci, tato informace bude potvrzena ošetřujícím lékařem na žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání.

K předškolnímu vzdělávání se přijímají děti, které jsou státními občany ČR, nebo občany členského státu EU, dále se přijímají i ostatní děti, pokud pobývají na území ČR oprávněně podle § 20 zákona – doklad o oprávněnosti pobytu dítěte na území ČR je zákonný zástupce povinen předložit při zápisu dítěte do MŠ.

O přijetí dítěte se SVP rozhodne ředitelka školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popř. registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.

○ **Individuální vzdělávání**

Pokud se zákonný zástupce dítěte rozhodne pro individuální vzdělávání svého dítěte, tuto skutečnost neprodleně nahlásí ředitelce školy, nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte – učitelé

doporučí oblasti vzdělávání s odkazem RVP PV, ŠVP PV s očekávanými výstupy a kompetencemi, doporučí portfolio dítěti. Plnění povinnosti předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání lze oznámit ředitelce školy i v průběhu školního roku, oznámení musí obsahovat: jméno, příjmení dítěte, rodné číslo a místo trvalého pobytu, období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

MŠ bude zajišťovat osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech dle RVP PV v MŠ, termín ověřování znalostí úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech proběhne v MŠ vždy ve 3. týdnu v listopadu nebo v prosinci od 8 – 12 hod., a to způsobem didaktických testů a rozhovorem s dítětem (bude proveden zápis do třídní knihy nebo do spisu dítěte), zákonný zástupce je povinen zajistit účast dítěte u ověřování, pokud tak neučiní, ředitelka školy může způsob jiného plnění předškolního vzdělávání zrušit, zákonní zástupci zodpovídají za vzdělání svého dítěte.

5. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

o Zaměření školy

Náš školní vzdělávací program není speciální zaměřen, rozvíjíme děti všestranně ve všech oblastech, s důrazem na prožitky dětí. Je přizpůsoben všem vývojovým, sociálním a emočním potřebám dětí. Je vázán na individuální potřeby dětí všech věkových skupin. Upravujeme ho dle potřeb dětí na základě prováděné evaluace a dle věkového rozložení třídy. V našem ŠVP PV jsou obsaženy všechny vzdělávací oblasti. Náročnost každé nabídky je upravena vzhledem k věku a schopnostem dětí. Pracujeme s dětmi ve skupinkách či individuálně.

V plné míře akceptujeme vývojovou specifikou dětí. Při plánování činností vycházíme zejména z jednoduchosti, z dostatku času a prostoru pro hru a pohyb dítěte a z podnětnosti. Individuálně podporujeme rozvoj poznávacích procesů, experimentování, podporujeme správný rozvoj řeči. V naší mateřské škole máme proškolení dvě logopedické preventistky, které pracují s dětmi ve skupinách či individuálně. Ke své práci využívají logopedické zrcadlo, tablet a metodický materiál.

Mateřská škola se nachází v samém středu obce Horního Maršova a obklopují ji tři hory - Světlá hora, Stará hora a pohoří Rýchor. Je to krásné prostředí východních Krkonoš. Horním Maršovem protéká řeka Úpa, která kopíruje naši budovu. Pobyt ve volné přírodě umožňuje dětem vyrůstat ve zdravém prostředí v blízkosti chráněného území Krkonošského národního parku. Čistý vzduch, příroda a scenérie okolních kopců a hor skýtá malebné prostředí. Děti tak získávají přirozenou cestou poznatky o přírodě, a to již od raného dětství.

Můžeme s dětmi vše pozorovat přímo v reálném prostředí a vnímat proměny přírody ve všech čtyřech ročních obdobích, která se tak stává neoddelitelnou součástí života dětí.

ŠVP PV je vytvořen na přirozeném a stále se opakujícím, rytmickém střídání ročních období. S tím souvisí tradice a zvyky které neodmyslitelně patří k našemu životu. Naším cílem je v dětech vytvořit představu o nerozlučném spojení člověka s přírodou, a to nejen v Krkonoších.

ŠVP PV je zpracován v souladu s RVP PV. Integrované bloky se zaměřují na záměry vzdělávací práce, které učitelky dále rozpracovávají do témat a dílčích projektů v TVP PV. Integrované bloky mohou být dle okolností a potřeb doplněny specificky zaměřenými programy.

Doba daných témat je orientační, tu určuje zájem dětí, situace a dění v mateřské škole. Učitelé mají možnost pracovat pružně, s ohledem na aktuální možnosti a potřeby. Využívají všechny situace a okolnosti, které z činností vyplynou. Důraz společně klademe na prožitkové učení hrou, kterou rozvíjíme celou osobnost dětí.

Dlouhodobé cíle

- vytvářet vstřícné, klidné a harmonické prostředí plné důvěry a bezpečí
- rozvíjet děti harmonicky ve všech oblastech s důrazem na citovou stránku a prožitky dětí
- rozvíjet u dětí zdravé sebevědomí, umět se prosadit i podřítit
- podporovat u dětí psychickou pohodu, rozvíjet jejich intelekt, řeč, pozornost, fantazii a představivost

- podporovat a zlepšovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu, vést dítě ke zdravému životnímu stylu
- učit děti vnímat svět kolem sebe, živou i neživou přírodu
- podporovat rozvoj pohybových dovedností, vést děti k sebeobslužným činnostem a ke zdravému způsobu života
- rozvíjet a podporovat kamarádské vztahy mezi dětmi, posilovat prosociální vztahy a chování ve vztahu k druhému
- rozvíjet u dítěte kulturní, hygienické a sebeobslužné dovednosti a návyky
- rozvíjet spolupráci se zákonnými zástupci dítěte
- zlepšovat materiálně technické podmínky v MŠ i na školní zahradě

○ **Formy, metody a druhy učení:**

V naší práci uplatňujeme integrovaný přístup – pracujeme v rámci integrovaných bloků, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací oblasti.

Respektujeme oblasti – fyzické, psychické, sociální, individuální zvláštnosti. Pracujeme dle forem a metod předškolního vzdělávání.

Formy: - **spontánní** hry a činnosti

-**řízené** hry a činnosti ve skupinách nebo individuálně

Formy integrovaných bloků jsou rozpracovány do dalších zájmových činností, spontánních či řízených činností a mají charakter hry, zábavy, tvořivosti a zajímavých činností pro děti. Uskutečňují se během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole naskytnou.

Metody:

- **slovní** (rozhovor, vyprávění, vysvětlování)
- **názorné** (pozorování, předvádění, instruktáž)
- **praktické činnosti** (napodobování, manipulace, experiment)
- **aktivizující** (řešení problému)
- **inscenační** (dramatizace)
- **pochvala** (hodnocení)

Druhy učení:

- **prožitkové a kooperativní** učení hrou
- **situační učení** (praktické ukázky životních situací tak, že se dítě učí dovednostem v okamžiku, kdy to potřebuje)
- **senzomotorické učení** (učení signálů a podmiňování – zvyky, rituály)
- **učení nápodobou** (vzory chování, postoje, názory, pohyby, řeč, dovednosti)
- **paměťové učení** (básničky, zážitky, zkušenosti, správné návyky)
- **experimentální učení** (pokus – omyl)
- **sociální učení** (různé sociální role – princip přirozené nápodoby)

○ **Zajištění průběhu vzdělávání dětí se SVP:**

Organizace výuky

- práce v menší skupině i individuálně
- úprava režimu výuky (střídání činnosti, relaxace)

Metody a formy práce

- motivace a aktivizace dítěte
- individualizace
- prožitkové a kooperační učení

Úprava obsahu vzdělávání

- úprava rozsahu a obsahu dle individuální možnosti dítěte
- respektování speciálních vzdělávacích potřeb

Pomůcky

- didaktické pomůcky přizpůsobené pro práci dětí se SVP

Intervence

- spolupráce školy s rodinou
- metodická podpora ze strany školského poradenského zařízení

Hodnocení

- hodnocení v průběhu školního roku, individualizace hodnocení
- **Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola:**
- úpravou režimu tak, aby vyhovoval dětem se SVP a umožnil jim individuální uspokojování svých potřeb

- úpravou pracovní doby školního asistenta tak, aby došlo k vzájemnému překrývání s učitelkou
- nákupem speciálních učebních pomůcek a didaktických materiálů
- zpracováním IVP, pokud ho doporučí SPC
- Škola zajišťuje podpůrná opatření prvního stupně pro:
  - děti s odkladem školní docházky o jeden rok
  - děti s NKS – pravidelná logopedická prevence je zajištěna logopedickou preventistkou Bc. Alice Havlíková, která spolupracuje se SPC
  - děti, u kterých je předpoklad OŠD v posledním roce docházky
  - děti s předpokladem speciálně vzdělávacích potřeb
  - vytváření plánu pedagogické podpory

Pro nastavení podpory vycházíme z pozorování dítěte, rozhovory s rodiči, portfolia prací dětí. Podpůrná opatření představují zejména úpravy v organizaci práce s dítětem, v metodách výuky, ve způsobech hodnocení dítěte a v případném poskytnutí pomůcek pro vzdělávání dítěte.

V průběhu školního roku třídní učitelé vyhodnotí potřebu podpůrných opatření. Hodnocení bude probíhat souběžně s hodnocením zralosti dítěte. Ostatní seznámí na pedagogické poradě.

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovena školským poradenským zařízením po projednání se školou a zákonnými zástupci dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Děti se SVP, které budou šetřené příslušným SPC a na základě tohoto vyšetření budou individuálně integrovány.

Pro děti s priznanými podpůrnými opatřeními 2. -5. stupně škola zajišťuje:

- zpracování IVP na základě doporučení a ve spolupráci školského poradenského zařízení bude zpracována pedagogická diagnostika, popsány vzdělávací cíle, vzdělávací obsah (oblasti, které je třeba rozvíjet), organizace výuky, pedagogické postupy, metody a formy práce, doporučené kompenzační pomůcky, podpůrná opatření
- pravidelná konzultace učitelů a vyhodnocování zvolených postupů zpravidla 2x ročně, v případě potřeby častěji a aktuálně bude upravován
- materiální podporu poskytovanou podle podmínek školy
- prostředky pedagogické podpory dítěte, zejména didaktické úpravy průběhu vzdělávání

○ **Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let:**

- vhodné hračky a pomůcky
- hračky pro tyto děti jsou umístěny ve spodních skříňkách
- zakoupení vhodného nábytku
- drobný materiál je umístěn mimo dosah těchto dětí
- pomůcky, které by byly pro děti nebezpečné, jsou uloženy tak, aby k nim neměly přístup
- na školní zahradě jsou herní prvky přizpůsobeny i pro tuto věkovou skupinu

Životospráva dětí:

- je respektována dostatečná doba na pohybovou aktivitu
- na jídlo je dětem poskytována dostatečná časová rezerva i s pomocí dospělého
- je jim umožněn dostatek času na hygienu, i sebeobsluhu
- dětem necháváme dostatek času na odpočinek

Psychosociální podmínky děti:

- adaptační režim je přizpůsobený potřebám dětí, rodiče se mohou účastnit nabídky činností se svým dítětem
- dětem je umožněno se do činností zapojovat podle svých potřeb, může pozorovat ostatní děti nebo se věnovat jiné aktivitě vedle ostatních dětí
- dbáme, aby děti měly dostatek času na své činnosti
- do kolektivu dětí budou zapojovány nenásilně a postupně

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH:

Vycházíme z rámcových cílů předškolního vzdělávání:

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
2. Osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící ve svém okolí

Oblasti předškolního vzdělávání:

Dítě a jeho tělo = oblast biologická

Dítě a jeho psychika = oblast psychologická

Dítě a ten druhý = oblast interpersonální

Dítě a společnost = oblast sociálně kulturní

Dítě a svět = oblast environmentální

Jednotlivé oblasti předškolního vzdělávání respektují přirozený vývoj dítěte, jeho zrání a učení. Tyto oblasti propojujeme a sestavujeme každodenní činnosti v celek tak, aby se jednotlivé cíle doplňovaly a navazovaly na sebe.

ŠVP PV **Krakonošova zahrádka poznání**

je rozdělen do 4 integrovaných bloků

- **Krakonošův košík**
- **Krakonoš a sněhová peřina**
- **Krakonošova jarní brána**
- **Krakonošovo putování za sluníčkem**

INTEGROVANÉ BLOKY A TÉMATA

1. integrovaný blok: **KRAKONOŠŮV KOŠÍK**

Témata: **Vítáme tě ve školce
Podzimní čarování
Dárky nejen pro ježečka
Do lesa za zvířátky**

2. integrovaný blok: **KRAKONOŠ A SNĚHOVÁ PEŘINA**

Témata: **Advent s čertíkem Bertíkem
Kouzelné vánoční zvonění
Zimní radovánky
Kdo to ťuká na okénko
Doktora se nebojíme
Masopustní veselice
Z pohádky do pohádky**

3. integrovaný blok: **KRAKONOŠOVA JARNÍ BRÁNA**

Témata: **Když jaro zaťuká
Hody, hody, doprovody
Zvířátka na statku
Prima rodina
Kouzelné lektvary matky Země**

4. integrovaný blok

KRAKONOŠOVO PUTOVÁNÍ ZA SLUNÍČKEM

Témata: **Děti celého světa
Co se děje v trávě**

Integrované bloky tvoří propojené celky, které jsou společné a závazné pro celou naši mateřskou školu a jsou východiskem pro přípravu a realizaci třídních vzdělávacích plánů. Rozsah jednotlivých integrovaných bloků a témat není časově omezen. Jednotlivá témata je možno průběžně doplňovat, obohacovat a prodlužovat podle zájmu dětí. Konkrétní vzdělávací nabídka třídních vzdělávacích plánů je plně v kompetenci učitelů dané třídy. Školní vzdělávací program „ Krakonošova zahrádka poznání" je dokumentem otevřeným a na základě evaluačních činností umožňuje vzdělávání přeměnit či doplnit.

SMĚŘUJEME K TĚMTO KLÍČOVÝM KOMPETENCÍM:

Kompetence k učení:

- umím soustředěně pozorovat, objevovat a experimentovat
- umím se soustředit na činnost, která mě zajímá
- umím ocenit i to, co umí a dokáže kamarád
- umím odhadnout, co dokážu zvládnout
- umím započatou hru a práci dokončit
- umím se radovat z toho, co jsem se naučil, co jsem sám dokázal a zvládnul
- umím se zeptat na věci, které mě zajímají a hledám na ně odpovědi
- všímám si, co se kolem mě děje a chci se učit a porozumět tomu, co kolem sebe vidím a poznávám
- učím se nejen pozorováním, ale i s vědomím, že si pamatuji věci, které poznávám sám svou zkušeností

Kompetence k řešení problémů:

- umím rozlišovat řešení, která vedou k určitým cílům
- umím si všimnout toho, co se děje v mém okolí v rámci svých možností samostatně reagovat a řešit problémy na které stačím
- umím užívat číselné a matematické pojmy a souvislosti

- umím využívat své zkušenosti, fantazii a představivost při řešení problémů
- umím přemýšlet, využívat logických postupů k řešení situací
- nevyhýbám se problémům, protože vím, že jejich řešením a svou aktivitou mohu situaci sám ovlivnit

Kompetence komunikativní:

- umím se učit novým slovům, která používám k dokonalejšímu dorozumívání s okolím
- umím samostatně vyjádřit svá přání, potřeby a myšlenky
- umím se domluvit slovy i gesty
- umím mluvit v souvislých větách
- umím své pocity a prožitky vyjádřit hudbou – tancem, namalovat, sdělit
- umím vést dialog s druhými
- umím položit své otázky a umím na otázky odpovídat
- umím zacházet s knihami, hledám i nich poučení a nové poznatky
- stále se učím novým slovům, která používám k dokonalejšímu dorozumívání s okolím
- vím, že k dorozumívání všech lidí slouží několik jazyků a že se některé mohu naučit

Kompetence sociální a personální:

- jsem samostatný, umím se rozhodovat, s kým si budu hrát
- umím vyjádřit svůj názor, když se mi něco líbí nebo nelíbí
- jsem zodpovědný a za své chování a jednání nesu následky
- umím být ohleduplný ke druhým
- pomáhám slabším kamarádům
- vnímám nespravedlnost
- umím rozlišit dobré a špatné chování přiměřeně mému věku
- nejsem lhostejný a neubližuji svým kamarádům
- jsem citlivý a umím kamarádovi projevit lítost, soucítění

- jsem zdravě sebevědomý, umím v kolektivu prosadit svou osobnost, ale umím se také podřídít ostatním
- spolupracuji a domlouvám se s ostatními v kolektivu
- učím se respektovat druhé kamarády, umím ustoupit a přijímat kompromisy
- napodobuji chování a jednání vzorů v prosociálním chování a mezilidských vztazích
- umím dodržovat a respektovat předem dohodnutá pravidla a povinnosti
- umím odmítnout nepříjemnou komunikaci i nevhodné chování
- jsem opatrný při setkání s neznámými lidmi a v neznámých situacích
- jsem tolerantní k ostatním lidem, k jejich odlišnostem a jedinečnosti
- umím se dohodnout s ostatními, bránit se projevům násilí a ponižování

Kompetence činnostní a občanské:

- umím si vážit práce a úsilí druhých
- umím své činnosti plánovat, organizovat, řídit i zhodnotit
- umím jít za svým cílem, ale také se umím přizpůsobovat daným okolnostem
- umím se svobodně rozhodovat a za svá rozhodnutí nést odpovědnost
- vím, že mám své silné stránky i své slabosti
- jsem odpovědný, mám smysl pro povinnost při hře, práci a učení
- nejsem lhostejný, nevšímavý k druhým, ani k situacím kolem mě
- mám dětskou představu o základních lidských hodnotách a normách a snažím se podle toho chovat

- jsem přátelský a kamarádský mezi dětmi v kolektivu a spoluvytvářím tato pravidla společného soužití
- mám svá práva, která hájím a respektuji, že všichni lidé mají společnou hodnotu
- dbám na své zdraví a bezpečí a chovám se v tomto ohledu zodpovědně vůči sobě i ostatním
- jsem zvědavý, zajímám se o druhé lidi i o to, co se kolem mě aktuálně děje
- nejsem lhostejný ke svému okolí a prostředí, ve kterém žiju, vím, že ho mohu svým chováním a jednáním ovlivnit

1. integrovaný blok: **KRAKONOŠŮV KOŠÍK**

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok je zaměřen na utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, na rozvoj sociálního citění dětí a na utváření podvědomí sounáležitosti s nejbližším okolím, na vytváření prosociálních postojů dítěte jako základům pro jeho budoucí zdravé sebevědomí a psychickou pohodu. Klademe důraz na rozvoj schopností uvědomit si, co dítě prožívá, na rozvíjení citového vztahu k rodině, která zastupuje významnou roli v životě každého dítěte. Vedeme děti k osvojování si základních norem chování, s nimiž se postupně ztotožňuje.

Do motivovaného bloku je začleněna adaptace dětí na nové prostředí v mateřské škole, začlenění do kolektivu ostatních, seznámení se s prostředím školy a jejím okolím, významem rodiny pro psychickou pohodu každého jedince.

V další části se zaměříme na osvojování si nových poznatků v oblasti živé i neživé přírody, k objevování způsobu nebo možnosti, jak přírodu chránit a jak se k ní správně chovat, získání základů ekologického chování.

Děti se budou formou pohádek, příběhů a vycházek seznamovat se změnami a barvami podzimu, se změnami počasí, s plody, s ovocem a zeleninou, s lesními zvířátky. Všechna naše poznávání bude zastřešovat postava Krakonoše, který nás pozve na zahrádky i do svého lesního království.

Pedagogický záměr (některé dílčí cíle) integrovaného bloku:

- Usnadnit dítěti adaptaci na nové sociální a vzdělávací situace.
- Rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev. (poznávat jméno kamaráda, oslovit paní učitelku).
- Seznámit se se společenskými pravidly (pozdravit, požádat, poděkovat).
- Rozvoj pozitivních pocitů k sobě, okolí, rozvoj kooperativních dovedností.

- Seznamovat s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytvářet pozitivní vztah k němu.
- Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a rozvoj zájmu o učení.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností.
- Vytváření pojmů, vyjadřování, umět naslouchat, porozumění.
- Rozvoj paměti a pozornosti.
- Vytvářet povědomí o živé a neživé přírodě.
- Získávat vztah ke zvířatům, vědět, že o zvířata pečujeme a nesmíme jim ubližovat.
- Rozvíjet užívání všech smyslů.
- Osvojit si poznatky a dovednosti k vykonávání jednoduchých činností.
- Rozvíjet komunikativní dovednosti, výtvarné i pracovní činnosti, vědět, že ze všeho lze něco vyrobit.
- Rozvoj schopnosti sebeovládání, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebedůvěry, osobní spokojenosti).
- Vytváření prosociálních postojů (tolerance, citlivost, přizpůsobivost, respekt) a posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětském kolektivu).
- Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Chápat elementární časové pojmy (roční období, měsíce, dny v týdnu).

Některé očekávané výstupy:

- Zvládnout sebeobsluhu, postarat se o své osobní věci, umět stolovat.
- Spolupracovat s ostatními, přizpůsobit se společnému programu.
- Navazovat a udržovat dětská přátelství.
- Navazovat kontakt s dospělým, respektovat ho.
- Spoluvytvářet prostředí pohody.
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Uplatňovat návyky společenského chování (zdravit děti i dospělé, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokynu).
- Vnímat, co si druhý přeje, co potřebuje.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, v případě potřeby požádat druhého o pomoc.
- Zachytit a vyjádřit své prožitky.
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch.
- Poznávat ekosystém lesa.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí, vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných či pracovních dovedností (tvoření z přírodnin).
- Chápat matematické pojmy (porovnávat a třídit soubory, pojmy více, méně, stejně, číselná řada).
- Rozvíjet komunikativní schopnosti dítěte (zapojovat přídavná, podstatná jména, výslovnost, synonyma,...).
- Vytvořit kladný vztah k přírodě.
- Uskutečňovat vycházky do lesa a do blízkého okolí

Směřujeme k těmto klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a dalším učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- poznává, že se může mnohému naučit a raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti – postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší a experimentuje
- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také snahu

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, apod.)
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Kompetence činnostní a občanské

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech. Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za své jednání odpovídá a nese důsledky
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla, a přizpůsobuje se jim
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

2. integrovaný blok: **KRAKONOŠ A SNĚHOVÁ PEŘINA**

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto integrovaném bloku prožijeme v Krakonošově království období adventu a zimy v pohádkových příbězích, hudebních, pohybových, výtvarných a pracovních činnostech. Dále bude zaměřen na rozvoj sociálního citění a osvojování si lidových zvyků a tradic. Na slavnostní prožívání svátků a slavností a probouzení představitivosti a fantazie. U dětí budeme aktivně podporovat spoluúčast na výzdobě tříd a tím vytvářet slavnostní atmosféru při oslavách svátků.

Dále ho budeme směřovat k rozvoji poznávacích a tělesných procesů. Na stimulaci pohybového aparátu a na zlepšení koordinace, přesnosti a plynulosti pohybů.

Děti se budou seznamovat s poznatky o zimním obdobím, sporty a o vlastním těle a zdraví. Budou si osvojovat zdravé životní návyky. Vše bude založeno na tvořivosti, hrách, fantazii. Budeme využívat exkursí, pokusů a experimentů.

Pedagogický záměr (některé dílčí cíle) integrovaného bloku:

- Rozvíjet kulturně estetické dovednosti, výtvarné, hudební dramatické, produktivní i receptivní (vánoční tradice a slavnosti u vánočního stromku, vánoční program pro rodiče).
- Seznamovat s tradicí sv. Barbory, Mikuláše, vánočních svátků a masopustu
- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem.
- Vytvářet základy estetického vztahu ke světu, životu, kultuře a umění.
- Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojovat si poznatky o tělovýchově a sportu, přispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu, navozovat pocit uspokojení z pohybu.
- Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem, radost z objevování.

- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný ve všech ročních obdobích a časových intervalech.
- Vytvářet u dětí povědomí o koloběhu vody v přírodě.
- Poznat vodu ve všech skupenstvích.
- Osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti.
- Rozvoj kooperativních dovedností a činností ve dvojicích, ve skupinách.
- Vést děti k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou být prospěšné, ale také poškozovat a ničit.
- Přibližovat časové pojmy: ráno, poledne, odpoledne,...
- Rozvíjet fyzickou zdatnost, dovednosti při manipulaci s různými náradím.
- Probouzet představivost, fantazii, určovat vlastnosti lidí a pohádkových bytostí, poznávat jejich nálady, určit rozdíl mezi pohádkou a skutečností.

Některé očekávané výstupy:

- Mít povědomí o tom, že svět je rozmanitý, pestrý, pozoruhodný.
- Učit se vyjednávat s dětmi i dospělými, snažit se jednat spravedlivě, domluvit se na společném řešení.
- Uvědomovat si lásku k rodinným příslušníkům a ke svým kamarádům ve třídě.
- Společně se podílet na výzdobě třídy a přípravě slavností.
- Mít představu, co je dobře, co špatně, co se smí, co nesmí.
- Učit se z paměti říkanky, písničky, hudebně pohybové hry.
- Soustředěně poslouchat četbu, projevovat zájem o knihy.
- Poznat vodu ve všech skupenstvích.
- Prohlížení encyklopedií a práce s obrazovým materiálem.
- Přirozené pozorování blízkého prostředí, vycházky do okolí, zimní sportovní hry a činnosti – klouzání, bobování, zimní sporty kolem nás, hry na sněhu.
- Pokusy se sněhem, ledem.
- Zvládat jednoduché pracovní úkony dle svých možností jemnou i hrubou motorikou.

- Třídít a přiřazovat soubory předmětů podle určeného pravidla.
- Vážít si práce dospělých lidí i své (úklid hraček, výtvarné a pracovní činnosti, sebeobsluhu,...).
- Rozlišít, co prospívá zdraví a co mu naopak škodí, mít povědomí o nebezpečí úrazu při hře, sportu, při dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi.
- Pojmenovat jednotlivé části těla, některé orgány, uvědomovat si růst těla, jeho vývoj a změny.
- Zvládat základní sebeobsluhu a osobní hygienu, zdravotně preventivní návyky (smrkání, kýchání, kašláání).
- Chápat elementární časové pojmy (ráno, poledne, odpoledne, večer, noc, den).
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, knížkami,...

Směřujeme k těmto klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů:

- přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence:

- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji využívá k dokonalejší komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální:

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, domlouvá se, spolupracuje
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování či komunikaci umí odmítnout

Kompetence činnostní a občanské:

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky a poznávat svoje slabé stránky
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

3. integrovaný blok: **KRAKONOŠOVA JARNÍ BRÁNA**

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto integrovaném bloku se s postavou Krakonoše zaměříme na hledání prvních znaků jara, prožijeme Velikonoce, tradici čarodějnic, oslavu svátku rodin, a to ve výtvarných, pracovních, hudebních i pohybových aktivitách. Budeme poznávat květiny, domácí a hospodářská zvířata.

Integrovaný blok je zaměřen na rozvoj sociálního citění, na přibližování lidových zvyků a tradic, svátků a slavností, na probouzení představivosti a fantazie, na podporování estetické a tvůrčí aktivity dětí na základě jejich prožitků.

V tomto bloku si budou děti osvojovat nové poznatky z živé i z neživé přírody, objevovat způsoby nebo možnosti, jak přírodu chránit, jak se k přírodě správně chovat. Budou získávat základy ekologického chování. Děti se budou seznamovat se změnami přírody související se střídáním ročního období.

Tento blok je také zaměřen na osobním zapojení dětí při přípravě do programu pro rodiče, jejich aktivní pomoci a spoluúčasti na výzdobě třídy. Pokusíme se dětem umožnit radostně a pohodově prožít slavnostní atmosféru všech tradic, oslav a svátků. Děti se budou seznamovat s význam práce a povoláním svých rodičů.

Pedagogický záměr (některé dílčí cíle) integrovaného bloku:

- Upevňovat v dětech pocit, že hodnota přírody je pro nás důležitá, protože jsme její nedílnou součástí.
- Učit se chovat ekologicky, všimnout si významu zeleně, získávat povědomí o tom, co všechno roste a žije na Zemi.
- Získávat vztah ke zvířatům, vědět, že o zvířata pečujeme a nesmíme jim ubližovat.
- Seznamovat se se životem domácích a hospodářských zvířat a jejich mláďat, naučit se je pojmenovat, znát jejich užitek.
- Třídít obrázky a předměty do skupin podle daného pravidla.

- Rozvoj estetického a prosociálního citění, zdravého životního stylu.
- Osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti – manipulační i pohybové.
- Rozvíjet paměť, pozornost, představivost a fantazii, estetické citění, vnímání a prožívání, schopnost získané dojmy a prožitky vyjádřit.
- Osvojovat si poznatky a dovednosti – formy sdělení verbální i neverbální.
- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem i v dětské skupině.
- Vytvářet základy estetického vztahu ke světu, životu, ke kultuře a umění.
- Osvojovat si jednoduché poznatky o životě, o kulturním prostředí.
- Posilovat vztah dítěte k přírodě a k jejím proměnám v souvislosti s ročními dobami.
- Rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách.
- Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás.
- Chápat jednoduché rodinné vztahy a úlohy jednotlivých členů, vnímat důležitost, sounáležitost a pospolitost tohoto společenství a jeho nezastupitelnost v životě jednotlivce.
- Vést děti k poznání hodnoty a důležitosti lidské práce.
- Seznamovat se se světem dospělých- pracovní profese, zaměstnání.

Některé očekávané výstupy:

- Poznat a pojmenovat některé rostliny (zahradní, luční, léčivé, polní, užitkové,...).
- Záměrně pozorovat přírodu, pečovat o ni.

- Mít povědomí o tom, že vše v přírodě je důležité pro náš život a proto musíme přírodu všichni chránit.
- Upozorňovat na nebezpečí – kontakt s neznámými zvířaty (hlazení, dráždění), jedovaté rostliny.
- Chápat matematické pojmy: více, méně, číselná řada.
- Rozvíjet komunikační schopnosti (zapojovat podstatná, přídavná jména, synonyma, homonyma,...).
- Zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony – postará se o hračky, pomůcky, uklidí po sobě, udržuje pořádek v mateřské škole.
- Zvládá základní prostorovou orientaci, má povědomí o pravolevé orientaci.
- Zvládá překážky a koordinovanou lokomoci, pohyb s rytmem a hudbou.
- Své prožitky a představy se snaží vyjádřit výtvarně, pohybově, zvládá jednoduchou dramatizaci.
- Snaží se pojmenovat většinu z toho, čím je obklopeno ve vlastních větvách.
- Učí se domluvit na společném řešení s ostatními, má představu o tom, co je dobře, co špatně, co se smí a nesmí.
- Snaží se vyjádřit, co bylo zajímavé a proč, co se mu líbí a co ne.
- Má povědomí o tom, že svět je rozmanitý, pozoruhodný a pestrý.
- Má povědomí o velikonočních tradicích.
- Spolupodílet se na přípravě oslavy svátku matek, příprava besídky.
- Mít povědomí o tom, kdo patří do jeho rodiny, pochopit rodinné vztahy (babička = maminka maminky či tatínka,...).
- Dodržovat bezpečnost při pohybových hrách a dodržovat stanovená pravidla.
- Vyjadřovat se souvisle ve větách, správně vyslovovat, mít dostatečnou slovní zásobu.

- Chápat jednoduché rodinné vztahy a úlohy jednotlivých členů, vnímat důležitost, sounáležitost a pospolitost tohoto společenství a jeho nezastupitelnost v životě jednotlivce.
- Odmítat ubližování ostatním, být vnímavý k projevům nespravedlnosti.
- Mít povědomí o pracovních činnostech dospělých ve svém okolí (kde pracují rodiče).

Směřujeme k těmto klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení:

- umím soustředěně pozorovat, objevovat a experimentovat
- všímám si, co se kolem mě děje a chci se učit a porozumět tomu, co kolem sebe vidím a poznávám

Kompetence k řešení problémů:

- umím si všímat toho, co se děje v mém okolí v rámci svých možností samostatně reagovat a řešit problémy na které stačím
- jsem tolerantní k ostatním lidem, k jejich odlišnostem a jedinečnosti

Kompetence komunikativní:

- umím své pocity a prožitky vyjádřit hudbou, tancem, namalovat, sdělit
- vím, že k dorozumívání všech lidí slouží několik jazyků a že se některé mohou naučit

Kompetence činnostní a občanské:

- umím si vážit práce a úsilí druhých

- mám dětskou představu o základních lidských hodnotách a normách a snažím se podle toho chovat
- umím využívat své zkušenosti, fantazii a představivost při řešení problémů

Kompetence sociální a personální:

- jsem zodpovědný a za své chování a jednání nesu následky
- nejsem lhostejný ke svému okolí a prostředí, ve kterém žiji, vím, že ho mohu svým chováním a jednáním ovlivnit

4. integrovaný blok:

KRAKONOŠOVO PUTOVÁNÍ ZA SLUNÍČKEM

Charakteristika integrovaného bloku:

Tento blok zaměříme na poznávací výlety a vycházky do Krakonošova. Děti si budou rozvíjet poznatky o letní přírodě. Oslavíme Den dětí, seznámí se s existencí různých národů a kultur, s planetou Zemí, dopravními prostředky, s exotickými zvířaty a hmyzem. Rozloučíme se s předškoláky, kteří budou odcházet po prázdninách do základní školy.

Pedagogický záměr (některé dílčí cíle) tematického bloku:

- Podporovat hodnoty kamarádství a pěkných vztahů navzájem.
- Vytvářet prosociální postoje ke druhým dětem - tolerance, přizpůsobivost, sociální citlivost, dávat základy rasové snášenlivosti.
- Objevovat neznámá místa na mapě světa.
- Vytvářet estetický vztah k životu, ke světu.
- Upevňovat v dětech pocit, že příroda je pro nás důležitá, protože jsme její součástí.
- Vnímat počasí a jeho proměny v souvislosti se střídáním ročních dob, mít povědomí i o možných následcích (povodně, krupobití, blesk,...).
- Poznávat nezbytnost vody pro existenci života celé naší planety.
- Vytvářet základy pro práci s informacemi.
- Ochraňovat osobní soukromí, bezpečí.
- Osvojit si jednotlivé poznatky o světě, technickém prostředí o vývoji a neustálých proměnách, pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit.
- Poznat a pojmenovat některý hmyz.
- Rozvíjet tvořivost – řešení problémů, tvořivé myšlení.

Některé očekávané výstupy:

- Mít povědomí o existenci jiných ras a kultur.
- Vědět, že MDD je svátek všech dětí na celém světě a ne všechny děti ho mohou oslavovat v míru, šťastně a spokojeně.
- Spolupodílet se na přípravě MDD a slavnostním rozloučením s předškoláky.
- Dodržovat bezpečnost při hrách a výletech a dodržovat stanovená pravidla.
- Pojmenovat a poznat některé druhy exotických zvířat a hmyzu.
- Vyjadřovat se souvisle ve větách, správně vyslovovat, mít dostatečnou slovní zásobu.
- Odmítat ubližování ostatním, být vnímavý k projevům nespravedlnosti.
- Projevovat zájem o knihy, encyklopedie, zajímavé informace.
- Orientovat se ve městě, v obci (pojmenovat nejznámější budovy).
- Uvědomovat si základní pravidla při přecházení silnice, jízdě na kole.
- Poznat a pojmenovat některé dopravní prostředky, znát jejich účel a místo pohybu, vědět, že slouží lidem, ale také znečišťují životní prostředí.
- Mít povědomí o existenci dopravních značek a úloze semaforu.
- Vědět, kde v případě potřeby hledat pomoc (koho přivolat, kam se obrátit).
- Využití znalostí dětí a uvědomovat si nebezpečí, se kterým se mohou setkat ve svém okolí (povodně, utonutí), mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

Směřujeme k těmto klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence činnostní a občanské

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Kompetence sociální a personální

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM:

Evaluace jako neustálý proces systematického shromažďování informací a jejich analýzy podle předem daných pravidel, posuzování, ověřování a zvyšování kvality, proces, který v Mateřské škole, Horní Maršov obsahuje:

I. Projekt evaluace

II. Struktura vlastního hodnocení školy

1. **Podmínky školy** - věcné, personální, psychohygienické, organizační, materiální, spolupráce
2. **Průběh výchovně vzdělávací činnosti** a výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Dále obsahuje: metody, prostředky, časový plán, kritéria a cíle evaluace.

Kritéria pro hodnocení konkrétních pedagogických činností, podmínek a kvality výsledků jsou odvozena ze základních požadavků na předškolní vzdělávání, která jsou vyjádřena v RVP PV.

PŘEDMĚTY, ČASOVÝ PLÁN EVALUACE

1. Podmínky školy:

Předmět	Úroveň	Frekvence
dotazník pro rodiče	školní	1 x ročně
dotazník pro pedagogy	individuální třídní	1 x ročně
pozorování podmínek za chodu školy	školní	1 x za pololetí
hodnocení spolupráce s ostatními	školní	1 x ročně

Věcné podmínky:

- prostorové uspořádání tříd vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí (herní koutky apod.)
- prostory budovy jsou vyzdobeny prací dětí
- materiální podmínky – dětský nábytek, tělovýchovné nářadí a zdravotně hygienické zařízení (toalety, umývárny) jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a jsou estetického vzhledu
- vybavení hračkami, pomůckami, materiálem odpovídají počtu dětí, jejich věku, je průběžně obměňováno a doplňováno
- hračky, pomůcky a materiály jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně vybírat (nebo jejich podstatná část)
- prostory zahrady jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové i hravé aktivity
- všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných norem

Životospráva:

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, vhodná skladba jídelníčku, děti nejsou nuceny do jídla
- děti mají dostatek tekutin v průběhu celého dne
- rodiče mohou přivádět děti do zařízení podle svých možností a potřeb
- děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru školy
- v denním programu je respektována vyváženost činností, individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku

Psychosociální podmínky:

- zaměstnanci školy respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování, jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, bezpečí a lásky
- děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem a chvatem
- nově příchozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci
- všechny děti mají v mateřské škole rovnocenné postavení a nejsou zesměšňovány ani podceňovány
- volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti v mateřské škole dodržovat potřebný řád a bezpečnost dětí
- ve vztazích mezi dospělými a mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, vzájemná pomoc
- je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte

Organizační podmínky:

- denní řád je dostatečně pružný, umožňující reagovat na individuální možnosti dětí
- pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem
- jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- plánování vychází z potřeb a zájmů dětí
- je dostatečně dbáno na soukromí dětí (neúčastnit se společných činností, osobní hygiena)
- spojování tříd během odpoledních činností je omezeno na nezbytně nutnou dobu

Personální podmínky:

- všichni pedagogičtí pracovníci školy jsou kvalifikovaní
- pedagogický sbor pracuje jako tým
- pedagogové se vzdělávají a ke svému vzdělávání přistupují aktivně a zodpovědně
- rozpis pracovní doby pedagogů je organizován tak, aby byla zajištěna dětem optimální pedagogická péče
- pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem

Spolupráce:

- ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra, respekt, vstřícnost, porozumění
- rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů a akcí
- rodiče jsou pravidelně informováni o prospívání svých dětí, o jejich pokrocích v rozvoji učení, o dění ve škole

- učitelky chrání soukromí rodiny, jednají s rodiči taktně a ohleduplně
- je nabízen poradenský servis pro rodiče
- ve vztazích mezi mateřskou školou a ostatními institucemi panuje dobrá komunikace, ochota spolupracovat, porozumění, určitá důvěra a schopnost přistoupit i na kompromisy

2. Proces výchovně vzdělávací činnosti + výsledky:

Předmět	Úroveň	Frekvence
Evaluaace témat	třídní	po ukončení, učitelé
Evaluaace ŠVP	školní	1x za rok, všichni učitelé
Sebehodnocení učitelů	individuální	1x za rok, všichni učitelé
Analýza dokumentace školy - hospitace, pedagogické porady, zápisy	školní	1x za rok a dle potřeby, zástupkyně pro MŠ
Vedení záznamových archů	třídní	průběžně, min. 3x do roka, učitelé
Závěrečná evaluaace školy	školní	1x za rok, zástupkyně řed. pro MŠ

KRITÉRIA:

Soulad RVP PV a ŠVP PV:

- respektuje hlavní zásady tvorby ŠVP PV formulované v RVP PV
- respektuje vzdělávací obsah i podmínky dané RVP PV
- podává jasný a ucelený obraz o mateřské škole, o způsobu a formách její práce a poskytovaném vzdělávání
- vychází z podmínek mateřské školy
- představuje konzistentní celek, nikoliv soubor izolovaných a nenavazujících skutečností, a je tak dokladem o promyšlenosti, cílevědomosti a integrovanosti práce
- pomáhá učitelkám rozvíjet pedagogický styl a strategie odpovídající integrovanému přístupu ke vzdělávání
- obsahuje promyšlený systém vnitřní evaluace, včetně forem, časového plánu a zodpovědnosti, resp. průběžné vyhodnocování je jeho vlastní součástí
- obsah vzdělávání ztvárňuje do podoby umožňující dosahovat vzdělávacích cílů
- sjednocuje to podstatné, ponechává učitelkám dostatek volného prostoru k tvořivosti a individualizaci vzdělávání
- je zpracován tak, že mu učitelé rozumí a mohou u něho při své práci dobře vycházet
- je zpracován jasně, srozumitelně, přehledně, obsahuje informace podstatné pro představení a hodnocení školy a jejího vzdělávacího programu
- počítá se spoluprací s vnějšími partnery
- je otevřeným dokumentem umožňujícím další rozvoj školy a zkvalitnění vzdělávání

Kritéria pro evaluaci tematických bloků a ŠVP PV:

- plánovaná činnost respektuje vývojové, sociální a emocionální potřeby dětí, přihlíží k individuálním potřebám a možnostem dětí
- vzdělávání je založeno na přímých zážitcích dítěte – prožitkovém učení, volbě, obsahuje nabídku činností pro děti
- probíhá v prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů s respektováním podmínek vzdělávání a probíhá během celého dne v mateřské škole
- umožňuje rodičům zapojit se do života třídy i školy
- rozvíjí celou osobnost dítěte, je založeno na vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností v menších či větších skupinách nebo individuálně
- veškeré činnosti mají charakter her, zábavy a zajímavých činností pro děti
- probouzí v dítěti aktivní zájem, chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat
- dává dítěti možnost prožívat uspokojení z úspěchu, překonávání překážek a vnímat sebe sama jako plnohodnotného jedince, probouzí v dítěti touhu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne
- činnost vychází z hlediska důkladné znalosti dětí, odstupňování požadavků na děti, návaznost na předchozí zkušenosti a znalosti dětí, posloupnost od jednoduchému ke složitějšímu, doba soustředění odpovídající věku dítěte, dostatečná motivace nabízených činností

Kritéria pro evaluaci k naplňování rámcových cílů RVP PV:

CÍL ROZVOJOVÝ:

- co jsem svým chováním a jednáním děti naučil, které poznávací schopnosti jsem u nich rozvíjel
- rozvoj paměti, myšlení, pojmů orientace, zrakové a sluchové vnímání, další smysly, které byly rozvíjeny
- činnosti pro děti byly vyvážené, pestré, přiměřené věku, obsahovaly zapojení všech smyslů do prožitkového učení, děti měly možnost zkoumat, objevovat, usuzovat
- bylo posilováno sebevědomí dětí, pochvala, povzbuzení, byla zdůrazňována jejich osobnost v celém rozsahu a při všech činnostech
- byl dán dětem prostor pro samostatnost, samostatné úvahy, uplatnění sebeobsluhy

CÍL HODNOTOVÝ:

- jaká hodnota byla podporována z hlediska rozvoje dle RVP PV (tolerance, pomoc kamarádovi...)
- byly navozovány hezké vztahy mezi dětmi a mezi dospělými, učily se děti navzájem si pomáhat, byl poskytnut prostor k vytváření základů sebehodnocení
- byl upevňován vztah k přírodě, k lidem, k sobě navzájem
- zdůraznění pracovitosti jako vlastnosti přinášející člověku možnost jeho dalšího rozvoje
- s jakými morálními kvalitami se děti seznamovaly (prostor pro vyjádření dětí, co a jak chtěly)

CÍL POSTOJOVÝ:

- jaký prostor měly děti pro samostatnost, pro samostatné řešení úkolů, úvah a vyjádření svých vlastních názorů
- zda byla zdůrazňována jejich osobnost v celém rozsahu a při všech činnostech
- zda bylo posilováno sebevědomí dětí a jestli byly děti vedeny k poznávání vlastních schopností
- zda se děti učily jednat ohleduplně vzhledem k ostatním dětem

Kritéria pro evaluaci k naplňování specifických (dílčích) cílů:

- zda byly naplňovány specifické cíle pro řízenou činnost ze všech oblastí vzdělávání
- bylo naplňováno hledisko oblasti pohybové aktivity, cvičení hrubé a jemné motoriky, poznatky a dovednosti k podpoře zdraví, osobní pohody
- bylo naplňováno hledisko oblasti rozvoje řeči, výslovnosti vytváření pojmů, mluvního projevu, paměti, pozornosti, barevné představy
- byly utvářeny citové vazby k okolí, schopnost řídit své chování vůlí, sebeovládáním, poznáním sebe sama
- byl podporován rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů), byly posilovány přirozené poznávací city, zvědavost, zájem, radost z objevování
- bylo naplňováno hledisko oblasti – vztahy dětí k ostatním dětem, dospělým (sociální citlivost, tolerance, přizpůsobivost
- bylo naplňováno hledisko oblasti – uvedení dětí do světa kultury a umění, podílení se na společenské pohodě, rozvoj kulturně estetické dovednosti (slovesné, výtvarné, hudební, dramatické)
- bylo naplňováno hledisko oblasti – vztah dětí ke světu, k přírodě, byly vytvářeny základy pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí

Kritéria pro hodnocení provozní pracovnice:

- plní všechny své úkoly dané pracovní náplní, dodržuje pracovní dobu
- udržuje prostory a vybavení v mateřské škole v čistotě
- pracovnice je dětem vhodným vzorem, má k nim pěkný vztah, podporuje v dětech samostatnost, pozitivně je hodnotí
- spolupracuje s ředitelkou školy, učitelkami, aktivně se podílí na akcích a aktivitách školy
- ve vztazích mezi zaměstnanci a rodiči panuje oboustranná důvěra, vstřícnost a ochota spolupracovat
- pracovnice chrání soukromí rodiny a zachovává patřičnou mlčenlivost, jednání s rodiči je taktní a ohleduplné

Kritéria pro hodnocení pedagogů a jejich vzdělávací činnosti:

- veškerá pedagogická činnost odpovídá filozofii školy
- dostatečné naplňování průběžných a specifických vzdělávacích cílů daných ŠVP
- je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- děti mají dostatek pohybu na čerstvém vzduchu venku
- učitelé respektují individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí je ani do spánku na lůžku, ani do jídla
- učitelé jsou dětem vhodným vzorem
- děti se cítí v mateřské škole bezpečně, jistě a spokojeně
- nově příchozí děti mají možnost postupné adaptace
- děti nejsou úměrně zatěžovány spěchem, učitelé respektují potřeby dětí
- volnost a svoboda dětí je vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývající z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a bezpečnost dětí

- všechny děti mají v mateřské škole stejné postavení, s dětmi není zbytečně manipulováno, učitelé podporují děti v samostatnosti, dostatečně je chválí a pozitivně hodnotí
- ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstujeme vzájemnou důvěru, toleranci a ohleduplnost, vzájemnou pomoc, třída je vedena ke vzájemnému přátelství
- prostorové uspořádání třídy vyhovuje skupinovým a individuálním činnostem dětí
- hračky jsou umístěny v dosahu dětí, aby si je mohly samy brát a uklízet, děti mají dostatek prostoru i času na spontánní hru
- učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- učitelé pečují o dostatek tekutin v průběhu celého dne – pitný režim
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, pracovaly svým tempem
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí
- učitelé se soustavně vzdělávají
- učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání a pokrocích jejich dítěte, spolupracují s rodinou, chrání soukromí rodiny, jednají s rodiči taktně

Kritéria pro hodnocení záznamových archů dětí jsou obsažena v očekávaných kompetencích podle RVP PV v jednotlivých oblastech.

METODY A PROSTŘEDKY HODNOCENÍ A EVALUACE:

konzultace, rozhovor otázky	-strukturovaný -nestrukturovaný -nestrukturovaný	- připravené otázky - citlivý, psaní poznámek - mezi otázkami a poznámkami
diskuze na pedagogických poradách		
hospitace a jejich rozbory		
pozorování	- strukturované - nestrukturovaný - polostrukturovaný	-podle plánu, tématu -mezi plánem a nahodilostí -nahodilé
analýza třídní a školní dokumentace		
dotazníky, ankety.		
analýza vlastní pedagogické a řídicí práce		

CÍLE EVALUACE:

Cílem je neustálé vyhodnocování, je to zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní práce, systematické shromažďování informací o kvalitě a smysluplnosti činnosti. Je to prostředek jak ověřit a zlepšit kvalitu školy.

Pedagogická evaluace:

Cílem pedagogické evaluace je zkvalitnění vzdělávání jako celku školy a tím i jednotlivých oddělení.

Evaluace ŠVP PV:

Je vytvoření vhodných podmínek a zkvalitnění celého klimatu školy, jak uvnitř, tak v působení školy navenek. Vždy slouží především samotnému dítěti.

Evaluace tematických celků:

Je dosáhnout efektivního vzdělávacího procesu ve třídě v součinnosti s rodiči ke spokojenosti dětí s vytvořením podnětného a laskavého prostředí.

Evaluace vzdělávacího procesu:

Je dosáhnout u dětí toho, aby byly co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, s vlastním úsudkem, schopné se dívat kolem sebe, uvažovat, tvořivě myslet a jednat.

Umět se přizpůsobit, být zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, být citlivý k potřebám druhého.

Schopni dále se rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat, aktivně čelit problémům, které život přináší.

Citově bohatí se smyslem pomáhat mladším a ohroženým jedincům.

Vytvořit prostředí pohody, důvěry, přátelství a pěkných vztahů mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a kolektivem MŠ, mezi školou a rodinou.

Získat rodiče pro společné působení na děti, umožnit jim individuálním přístupem realizovat své požadavky, potřeby a přání.

Evaluace podmínek školy:

Je vytvoření vhodných materiálních, hygienických, psychosociálních, personálních a organizačních podmínek školy, dále pak odpovídající životospráva, řízení školy a spolupráce s rodiči i s ostatními institucemi tak, aby byly v souladu s platnými zákony, směrnicemi a vyhláškami.

II. STRUKTURA VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY:

ŠVP pro předškolní vzdělávání

- zaměříme se na další inovaci a propracování, zapracování podrobnější práce s dětmi se speciálními potřebami, s logopedickými vadami, úzká spolupráce se SPC, PPP a dalšími odborníky
- pravidelné hodnocení každodenní práce, evaluace po skončení tematického bloku, integrovaného bloku, pravidelně na pedagogických poradách, průběžně při poradách s odborníky, celkové hodnocení 1x do roka

Zodpovědnost: každý učitel, zástupkyně ředitelky pro MŠ

Podmínky vzdělávání

- budeme hodnotit celkově
- zaměříme se na zlepšení informovanosti rodičů
- budeme hodnotit průběžně při každodenním styku, na pedagogických poradách na začátku školního roku, v pololetí, na schůzce s rodiči, na společných akcích s rodiči

Zodpovědnost: každý učitel, zástupkyně ředitelky pro MŠ

Průběh vzdělávání

- zaměříme se na práci s dětmi, které mají logopedické problémy s p. učitelkou Bc. Havlíkovou
- zaměříme se na nové metody, postupy práce a vzdělávání učitelek
- hodnocení na pedagogických poradách dle potřeby, ale nejméně 2x do roka, hospitace, podání informací ze seminářů a při každodenní činnosti, při diagnostice dětí 3x do roka

Zodpovědnost: každý učitel, zástupkyně ředitelky pro MŠ

Výsledky vzdělávání

- budeme hodnotit na třídách, 3x do roka v diagnostických záznamech dětí, na pedagogických poradách 2x do roka, při návrhu na odklad školní docházky

Zodpovědnost: celého pedagogického týmu

Projednáno na pedagogické poradě dne: 27. 8. 2024

8. PŘÍLOHY:

Preventivní program MŠ:

Se sociálně patologickými jevy – týrání, ubližování, zanedbávání, se mohou setkávat děti již v předškolním věku. Je proto důležité zahájit primární prevenci a poskytovat informace dětem tak, aby byly přiměřené jejich chápání.

Vytvření sociálně patologických jevů:

V naší MŠ využíváme aktivit v oblastech prevence:

- týrání a zanedbávání dítěte
- ubližování, násilné chování, vandalismus
- drogová závislost, alkoholismus, kouření
- rasismus, antisemitismus
- počítačová a televizní závislost

Cíl preventivního programu:

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům, vést je ke zdravému životnímu stylu, vytvářet základy pro pozdější volnočasové aktivity, vést děti k aktivnímu sociálnímu učení a vhodnými informacemi k rozpoznání těchto jevů.

Preventivní výchovně vzdělávací působení v této oblasti musí být neoddelitelnou součástí výchovy a vzdělávání na naší MŠ. Důraz klademe na vytváření elementárních základů klíčových kompetencí tak, aby dítě na své úrovni aktivně a s uspokojením zvládalo nároky života v prostředí rodiny, školy a společnosti. Mělo by být schopné žít ve společnosti jemu blízkých vrstevníků i dospělých, komunikovat s nimi, umět se učit, řešit problémy, uplatnit se, prosadit se, ale i přizpůsobit požadavkům okolí. Bude-li takto dítě připraveno, může v budoucnu lépe rozpoznat sociálně patologické jevy, snažit se jim nepodlehnout a věnovat se jiným aktivitám.

Analýza současného stavu na škole:

Na naší mateřské škole jsme neřešili žádný konkrétní případ.

K posouzení této problematiky využíváme:

- pozorování dětí
- rozhovory s dětmi a rodiči
- spolupráci s PPP, SPC, pediatry, sociální pracovníci

Organizace primární prevence:

Každý učitel dbá, aby uplatňovaná prevence sociálně patologických jevů byla prováděna komplexně, a prolíná se všemi oblastmi vzdělávání. Veškerá činnost je založena na etice a mravním chování, formy a metody působení na děti osobnostní rozvoj podporují dítěte, jeho sociální chování, vedou děti ke zdravému životnímu styku. Děti získávají kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní, sociální a interpersonální, občanské a pracovní. Veškeré činnosti se prolínají tak, aby vedly k aktivnímu zapojení dítěte do společnosti a budoucím uplatnění v životě.

Prevenici vidíme v získávání dobrých pohybových dovedností a schopností, v rozšiřování zájmů dětí, v předkládání podnětů a námětů v co nejpestřejší míře, ve společných aktivitách s kamarády.

Garantem preventivní prevence je zástupkyně ředitelky pro MŠ, všichni učitelé jsou o prevenci informovaní a během celého roku se aktivně zapojují. Dle potřeby učitelé spolupracují i s ostatními odborníky a institucemi.

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí:

Za bezpečnost dětí zodpovídají po celou dobu jejich pobytu v mateřské škole pedagogičtí pracovníci, a to od doby jejich převzetí od zákonných zástupců nebo jimi pověřené osoby až do doby jejich předání zákonným zástupcům nebo jimi pověřené osobě. Pedagogičtí pracovníci jsou pravidelně proškolení v otázkách bezpečnosti.

1. Opatření v průběhu vzdělávacích činností:

- při hře ve třídě dbáme, aby si děti hrály klidně, sledujeme jejich hru, předcházíme konfliktům, ubližování a vandalismu
- nedovolíme dětem nosit do MŠ nebezpečné předměty a hračky
- drobné stavebnice, korálky, štětce, nůžky, používají děti pod dohledem učitelů
- učitelé nesmí odejít od dětí, při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice školy
- při tělovýchovných aktivitách dbají učitelé zvýšené opatrnosti o bezpečnost dětí, upozorňují na případné nebezpečí, soustavně zajišťují pomoc při cvičení a bývají vždy na nejrizikovějším místě
- před cvičením zkontroluje, zda je náradí v pořádku
- při převlékání v šatně se vykonává soustavný dozor

2. Opatření při pobytu dětí venku:

- při pobytu mimo území MŠ stanoví zástupkyně ředitelky pro MŠ dostatečný počet učitelů tak, aby na jednoho učitele připadalo nejvýše 20 dětí. V případě dvou a více dětí mladších tří let 12 dětí
- při pobytu na školní zahradě učitel dozoruje u průlezky, skluzavky, houpačky a jiného náradí, učitelé musí mít neustálý přehled o všech dětech
- při vycházkách chodí děti ve dvojicích a v zástupu tak, aby učitelé zajistily jejich bezpečnost, při přecházení vozovky učitel používá terčik, první a poslední dvojice dětí má reflexní vesty
- děti musí mít obuv s pevnou patou na pobyt venku

- při vycházkách do přírody upozorňuje učitel na nebezpečná místa v terénu, na nebezpečné předměty - sklo, rezavé předměty

3. Opatření při sportovních hrách a výletech:

- je na základě náročnosti akce a počtu dětí zajištěna další způsobilá osoba k zajištění bezpečnosti dětí
- před začátkem plaveckého výcviku jsou rodiče seznámeni s pravidly bezpečnosti dětí, povinnostmi svými a povinnostmi pedagogického dozoru, toto stvrzují svým podpisem a bez těchto bezpečnostních opatření není dítě do výcviku přijato

4. Opatření při úrazu:

- děti jsou pojištěny u pojišťovny Kooperativa a.s. proti úrazům v době pobytu v MŠ a při akcích organizovaných školou, v případě úrazu rodiče vyplní formulář k čerpání pojistné události a předají ho ředitelce školy
- v případě školního úrazu je pedagogický pracovník povinen zajistit prvotní ošetření dítěte, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení, zákonní zástupci a ředitelka školy jsou bezodkladně vyrozuměni
- každá nehoda je zapsána do Knihy úrazů

5. Prevence ochrany zdraví:

- před nebezpečím na silnici (dopravní situace, správné přecházení, používání dopravních terčů, nošení reflexních vest)
- před neznámými a nebezpečnými zvířaty (nehladit, nedráždit)
- před neznámými lidmi (nikam s nimi nechodit, ne každý je hodný)
- před neznámými místy (rybníky, řeka, les)

- před nebezpečím ohně (nehrát si se zápalkami, zapalovačem, svíčkou)
- před otravou (nepít a nejíst nic co neznáme, neplést si bonbony a tabletky)
- pěstujeme u dětí návyk nesahat do zástrček a na zapnuté spotřebiče
- před úrazy vedeme děti k opatrnosti před pádem, rozvíjíme poznatky o lékařské péči hrou, pěstujeme správný přístup k lékařskému ošetření
- pěstujeme u dětí základní pravidla osobní hygieny a prevence před roznášením nemoci (kýchání, kašláni, smrkání, plivání, olizování hraček)

6. Opatření pro bezpečnost a ochranu dětí:

- mateřská škola je z bezpečnostních důvodů uzamčena, rodiče a návštěvy si musí zazvonit u vchodových dveří, pokud se neznámá osoba nepředstaví a nesdělí účel návštěvy, nemusí být do školy vpuštěna
- zákonní zástupci dítěte mohou k vyzvedávání dítěte z mateřské školy písemně pověřit jinou osobu, bez písemného pověření učitelky nevydají dítě nikomu jinému než rodiči
- podávání léků dětem, jejichž zdravotní stav to vyžaduje (alergie, epilepsie, diabetes), je možné pouze na základě písemné dohody mezi zákonnými zástupci a ředitelkou školy a po konzultaci s dětskou lékařkou

Závěr:

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání po celou dobu docházky dětí do mateřské školy. Účastní se ho učitelé, ostatní zaměstnanci školy, děti, rodiče, kteří jsou informováni na schůzce i na nástěnce v MŠ.

Základním cílem preventivního programu je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, rozvoj zdravého sebevědomí, osvojování si pozitivního sociálního chování a tento dlouhodobý proces má vést k odmítání projevů agresivity, porušení zákona apod.

Použitá literatura:

1. RVP PV – upravený a nabývá účinnosti od 1. 9. 2021
2. Metodika třídního vzdělávacího programu
3. Vzdělávání dětí od dvou do tří let Hana Splavcová, Jana Kropáčková
4. Autoevaluace mateřské školy - Metodická příručka k vlastnímu hodnocení, 2008